

Bryssel den 8 november 2023
(OR. en)

15187/23

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0902(APP)**

**AG 136
PE 138
INST 434
FREMP 316**

NOT

från: Rådets generalsekretariat

till: Rådet

Föreg. dok. nr: 9333/22 (EP proposal), 14904/23

Ärende: Förslag till rådets förordning om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet och om upphävande av rådets beslut (76/787/EKSG, EEG, Euratom) och den akt om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet som utgör en bilaga till det beslutet ("EU:s vallag")

– Riktlinjedebatt

1. Den 3 maj 2022 antog Europaparlamentet ett utkast till lagstiftningsförslag om en ny vallag¹ på grundval av artikel 223 i EUF-fördraget.
2. Vid mötet den 7 november 2022 diskuterade arbetsgruppen för allmänna frågor huvudinslagen i förslaget, särskilt bestämmelserna om en unionsomfattande valkrets, valtrösklar, jämställdhet och en gemensam valdag.

¹ Dok. 9333/22.

3. Rådet (allmänna frågor) diskuterade frågan vid två tillfällen, den 18 oktober 2022 och den 27 juni 2023. Vid det sistnämnda mötet presenterade det svenska ordförandeskapet resultaten av en undersökning² som bekräftade stora meningsskiljaktigheter mellan delegationerna i fråga om ett stort antal inslag. Det (vid den tidpunkten tillträdande) spanska ordförandeskapet meddelade därefter sin avsikt att arbeta vidare med förslaget, med utgångspunkt i undersökningen.
 4. Såsom angavs vid mötet i Coreper den 8 november kommer rådet (allmänna frågor) att hålla en riktlinjedebatt den 15 november 2023 på grundval av ordförandeskapets diskussionsunderlag och frågorna i bilagan.
-

² Dok. 10278/2/23 REV 2.

”EU:s vallag”**– Ordförandeskapets diskussionsunderlag för riktlinjedebatten –**

Det spanska ordförandeskapet meddelade i början av sitt ordförandeskap att det skulle fortsätta arbetet med EU:s vallag. Det åtog sig dels att uppmana medlemsstaterna att hålla en riktlinjedebatt i rådet (allmänna frågor) om de politiskt viktigaste frågorna, såsom den europeiska valkretsen och transnationella listor. Det åtog sig också att hålla en teknisk debatt med utgångspunkt i en gruppvis indelning av de artiklar som medlemsstaterna var mest eniga om enligt resultaten av det svenska ordförandeskapets undersökning.

Mot bakgrund av detta första åtagande och med hänsyn till den vikt som Europaparlamentet fäster vid detta ärende samt dess koppling till den bredare debatten om Europas framtid mot bakgrund av slutsatserna från konferensen om Europas framtid, anser det spanska ordförandeskapet att det är lämpligt att hålla denna politiska debatt i rådet (allmänna frågor) den 15 november 2023. Syftet med debatten är att ge vägledning om det framtida arbetet med detta förslag, särskilt när det gäller förslagen om den europeiska valkretsen och transnationella listor.

Dessa frågor har tagits upp preliminärt under tidigare ordförandeskap. Ett betydande antal medlemsstater har uppgett att de inte kan stödja transnationella listor, medan en annan grupp anser det viktigt att rådet behandlar dessa förslag ingående. Den första och enda politiska debatten om den föreslagna europeiska vallagen ägde rum under det tjeckiska ordförandeskapet vid mötet i rådet (allmänna frågor) den 18 oktober 2022. Medlemsstaterna uttryckte sina inledande ståndpunkter i dessa frågor. Inom ramen för det svenska ordförandeskapets undersökning om artiklarna i den föreslagna europeiska vallagen ansåg 13–15 medlemsstater att var och en av punkterna i artikel 15 – om en gemensam valkrets – inte var acceptabel, bland annat på grund av stora rättsliga och institutionella problem på nationell nivå.

Det spanska ordförandeskapet anser att harmoniseringen av medlemsstaternas valsystem i valet till Europaparlamentet är ett rimligt mål på sikt samtidigt som det är medvetet om behovet av att bevara de olika medlemsstaternas valprinciper, som ofta hänger samman med deras respektive konstitutionella ramar. Europaparlamentet föreslår att man ska inrätta en unionsomfattande valkrets (artikel 15), med följande kännetecken: 28 platser (åtminstone i det första valet), vars ledamöter skulle röstas fram av EU-medborgarna genom en omröstning som är separat från den som avser de nationella listorna (artikel 12.1). När medborgarna röstar om den unionsomfattande valkretsen skulle de kunna välja mellan en rad transnationella listor som upprättats av de olika europeiska valenheter (partier, koalitioner, grupperingar osv., artikel 2) som ställer upp i valet.

De transnationella listorna med 28 kandidater skulle vara slutna listor med de europeiska valenheterernas logotyp på valsedeln. Listorna skulle ha tre avsnitt med tre platser och varje avsnitt skulle tillsättas med kandidater från de tre grupper av medlemsstater som inrättats i enlighet med befolkningsstorleken. Slutligen skulle fördelningen av platserna ske med hjälp av D'Hondts metod.

Det spanska ordförandeskapet har för avsikt att fortsätta det tekniska arbetet på grundval av resultaten av det svenska ordförandeskapets undersökning. Arbetet skulle därför kunna inledas med de artiklar som rör förbudet mot dubbel röstning (artikel 4.2 och 4.3) och röstens tillgänglighet (artikel 7). Om enighet råder kan man överväga en diskussion om andra grupper av artiklar som rör kön, valkampanjer eller tillkännagivande av resultat. Det bör noteras att den tekniska diskussionen inte kommer att fokusera på ordalydelsen i artiklarna, utan snarare på vilka väsentliga delar som kan godtas för att man ska kunna gå vidare i diskussionerna om texten.

Frågor inför debatten i rådet

- *Anser medlemsstaterna att det är möjligt att gå vidare med diskussionerna om de mer politiska frågorna i vallagen?*
 - *Kan medlemsstaterna ställa sig bakom grundtanken om transnationella listor och den europeiska valkretsen? Är problemen huvudsakligen av teknisk natur?*
-